

[Arentoft]

økontaktudvalg, vi har Sammenslutningen af Danske Småøer, vi har mange, der er involverede i dette, men hvem vil sørge for, at der bliver gjort noget, at det hele ikke bare drukner i papir? Vil miljøministeren påtage sig at koordinere dette arbejde, således at det ikke bare bliver snak og papir, men at der kommer virkelige resultater ud af det?

Dræbøe (RV):

Jeg kan ikke lade være med at starte med at sige til hr. Arentoft, at der jo kan bygges ganske mange udmærkede færger, ja, til op mod halvdelen af de øer, vi har, for prisen på et enkelt F-16 fly. Så der er såmænd ikke nogen grund til at tage pengene fra de allerfattigste mennesker her på Jorden.

Jeg vil indlede med at sige tak til miljøministeren og hans forgænger for, at der igenem et godt forarbejde nu er mulighed for at føre en debat om øernes fremtid. Man skal vel egentlig hente oprindelsen til denne debat hos kulturminister K. Helveg Petersen 15 år tilbage. Det er godt, at vi får debatten nu, selv om det jo i nogen grad er efter devisen: bedre sent end aldrig.

Det står, som det ser ud i dag, både godt og skidt til med øerne. Skidt, fordi befolkningstallene på de små øer igen, efter at der skete en stabilisering med den midlertidige færgestøtteordning, er begyndt at gå hurtigere nedad, skidt, fordi de forskellige offentlige myndigheder, der har et ansvar for øernes fremtid, har lidt svært ved – for nu at være venlig i dagens anledning – at finde sammen om en øpolitik. Godt, fordi der hos øboerne er en stærk bevidsthed om de vitale spørgsmål og samtidig en vilje og mange evner til selv at gøre noget ved det, fordi der trods alt i almindelighed er en øget interesse omkring øerne og de problemer, der er.

Generelt rummer redegørelsen en god beskrivelse af den herskende tingenes tilstand og de mange ideer, der fra øboere er kommet til løsning af problemerne. Samtidig må det konstateres, at redegørelsen mangler politisk stillingtagen fra regeringen og fra miljøministeren, når bortses fra det lovforslag, der er næste punkt på dagsordenen. Jeg synes, man videre må konstatere, at ministeren især springer over de spørgsmål, hvor der er baggrund for handling over for andre ministerier eller andre involverede myndigheder.

Jeg tror, vi må slå fast som indledning, at kun en politisk stillingtagen til de mange spørgsmål, der er rejst i redegørelsen, kan give øerne det håndslag fra de mange forskellige samfundsmæssige organer, der bærer ansvaret for en ny udvikling, som der er behov for. I dag hytter disse instanser i nogen grad sig selv og deres bevillinger.

Vi mener, at der er brug for samspil især på to områder. For det første imellem de forskellige offentlige niveauer, der skal medvirke, sådan som det er tilfældet ved færgestøtelovent. Jeg synes, der er grund til ved denne lejlighed at sige nej til mere spillover om ansvaret for løsningen af de konkrete problemer, øerne står over for. For det andet et samspil imellem de forskellige sektorer. Den enkelte sektor vil ofte på sit eget grundlag være utilstrækkelig. Enten bliver tingene for dyre eller også bliver de for dårlige.

Dernæst er der brug for en langt større bevidsthed om de erhvervsmæssige problemer, og det er godt at konstatere, at redegørelsen tager udgangspunkt i det fundamentale forhold, at hovederhvervene på øerne er landbrug og fiskeri – ja, det vil sige, fiskeriet står der måske ikke så meget om. Landbrugets strukturændringer i retning af færre og færre brug kan blive katastrofale, hvis de fortsætter, for på øerne tæller hver eneste arbejdsplads. Her må en ny udvikling i landbrugspolitikken naturligt kunne afprøves. Det kunne være ved, at man fastslog, at man skal specialisere produktionen med mere intensiv brug af jorden. Det kan være, at man skulle fastslå, at man kan arbejde videre med deltidslandmænd som et naturligt led i landbrugserhvervet. Samtidig må vi slå fast, at vi bliver nødt til at have nogle andre og lavere sammenlægningsgrænser på øerne end dem, der i dag er gældende. Det er klart, at der skal være udvikling, for øerne kan ikke eksistere som landbrugsmuseer.

For fiskeriet er der også sket en betydelig tilbagegang i de indre farvande, noget, der, så vidt vi kan vurdere det, hænger meget sammen med de miljømæssige forhold, hvorfor ministerens almindelige bestræbelser på at sikre bedre økologiske forhold i de indre farvande i sig selv vil kunne bedre på situationen. Der er også her strukturmæssige problemer, som det kan være rimeligt at tage op.

Noget andet væsentligt ved de erhvervsmæssige forhold er, at på de mange områder,